

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ขวัญสุวรรณ อติโพธิ, สิทธิพร ภิรมย์รัตน์ สมเกียรติ เรือนทองดี และ สมศักดิ์ ชรรณเวชวิที. การพัฒนาเมืองและมรดกทางวัฒนธรรม. วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 2-3 ปี 2529: 35-70.

จารุมุกด์ เรื่องสุวรรณ และคณะ. ประวัติศาสตร์จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: ม.ป.ท., 2542.

จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. ของดีอีสาน. ม.ป.ท., 2520.

ฉัตรชัย พงษ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ชลิต ชัยकरचित. ขอนแก่น ภูมิหลังบ้านเมืองตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงพุทธศตวรรษที่ 19. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัย, 2534.

เดิม วิภาคย์พจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2525.

เทศบาลเมืองขอนแก่น. เทศบัญญัติการก่อสร้างในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น. ม.ป.ท., กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2514.

ทวีศักดิ์ ปิยะกาญจน์. "ขอนแก่นในประเทศไทย เมืองที่กำลังก้าวหน้า" อนุสารข่าวการไฟฟ้า ปี 2512. จากเอกสารรวบรวมขอนแก่นเมืองหลวงแห่งอีสาน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น DS588 ข19 ฉ2 , หน้า 19-22

ทองสมุทร โดเร และสมหมาย เปรมจิตต์ แปล. บันทึกการเดินทางในลาว ภาค หนึ่ง พ.ศ. 2438 Voyage dans le Laos Tome Premier 1895 เอเจียน แอมอนิเย บันทึกการสำรวจ. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

นิวตัน พ. ศรีสุวรรณนท์. ไทย ลาวอีสาน. อุดรธานี : ม.ป.ท. , 2512.

ผุสดี ทิพพัศ. แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

พระยาขัติยวงศา (เหลา ณ ร้อยเอ็ด). พงศาวดารอีสาน. มหาสารคาม : ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดมหาสารคาม, ม.ป.ป.

พรเทพ พิมลเสถียร. "การวางแผนพัฒนาจังหวัดสมบูรณ์แบบ". เอกสารประกอบการบรรยายของฝ่ายสาธารณสุขภาคและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, 2522.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. แผนลงทุนจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์, 2537

วิจิตร, หม่อมราชวงศ์. "พงศาวดารหัวเมืองมณฑลอีสาน", เมืองในอีสาน. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพระยาอุดรธานี (จิตร จิตตะยโสธร) ณ ฉกปลสถานวัดโพธิสมภารณ์ จ.อุดรธานี, 9 ธันวาคม 2516.

- วีรวรรณ จิตติสาร. หลักการวางผังเมือง. ขอนแก่น: ภาควิชาผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2531.
- วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ศรีศักดิ์ วลธิโกตม. แอ่งอารยธรรมอีสาน แลหลักฐานโบราณคดี พลิกโฉมหน้าประวัติศาสตร์ไทย. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2533.
- ศิลปากร, กรม. รายงานการค้นคว้าเรื่องเมืองโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ม.ป.ท., กรมศิลปากร
กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.
- สัมภาษณ์ เต็ม หยองเ็น, คนเผ่าคนแก่เมืองขอนแก่น. 8 พ.ค. 2542.
- สัมภาษณ์ ชม หยองเ็น, คนเผ่าคนแก่เมืองขอนแก่น. 8 พ.ค. 2542.
- ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535.
ม.ป.ท., กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2535.
- สถาพร ชวัญยืน, พเยาว์ เขื่อนาค, ทวีศักดิ์ รำภาทอง. ขอนแก่น. กรุงเทพฯ : มังกรการพิมพ์, 2529.
- สมพงษ์ จันทรโสภ. ขอนแก่นเมืองหลวงแห่งอีสาน. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2514.
- สุพิน ปัญญาภัก, "ขอนแก่นในประเทศไทย เมืองที่กำลังก้าวหน้า" อนุสารข่าวการไฟฟ้า ปี 2512. จาก
เอกสารรวบรวมขอนแก่นเมืองหลวงแห่งอีสาน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น DS588 ข19 ฉ2.
สยามจดหมายเหตุ, 2519.
- เอนกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายผังเมือง พร้อมด้วย พ.ร.บ. การผังเมือง พ.ศ. 2518
และกฎหมายประกอบ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.

ภาษาอังกฤษ

- Eisner, S., Gallion, A., and Eisner, S. Urban Pattern. New York : Van Nostrand einhold, 1993.
- Hackett, Brain. Landscape Planning and Introduction to Theory and Practice. New Castle
Englann : Oriel Press, 1971
- Ratcliffe, John. An Introduction to Town and Country Planning. London : Hudchison &
Co.ltd Publisher, 1975.
- Romney, Ott. Off The Job Living. New York : A.S. Barues & Company, 1945.
- Trancik, R. Finding Lost Space. New York: Van Nostrand Reinhold, 1986.
- Tunnard, C. and Pushkarew, B. Man-made America. New Haven: Yale University Press,
1963.

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามการใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างสาธารณะในชุมชนเมืองขอนแก่น

ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง

"แนวทางการพัฒนาพื้นที่ว่างสาธารณะสำหรับชุมชนเมือง : กรณีศึกษาเมืองขอนแก่น"

โดย นายอภิศักดิ์ ไม้ทาคำ รหัส 3972374225

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....เป็นพื้นที่ว่างระดับ เมือง ส่วนเมือง ย่าน/ชุมชน

วันที่สัมภาษณ์.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ ชาย หญิง
2. สถานภาพ โสด สมรส อื่น ๆ ระบุ.....
3. ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่น ๆ ระบุ.....
4. อายุ 1-18 ปี 19-40 ปี 40 ปีขึ้นไป
5. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
6. อาชีพ นักเรียน, นักศึกษา ช่างฝีมือ
 รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ แม่บ้าน
 ค้าขาย, ทำธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร
 รับจ้าง อื่น ๆ ระบุ.....

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท
 5,000-10,000 บาท
 สูงกว่า 10,000 บาท

8. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ที่ใด

ชุมชน.....ห่างจากพื้นที่นี้กี่กิโลเมตร.....
 บริเวณหรือสถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างในชุมชนเมือง

1. วันนี้ท่านมาทำอะไรบ้างในบริเวณนี้

- นั่งเล่น เพลิดเพลินกับทิวทัศน์
 มาพบปะพูดคุยกับญาติมิตร เพื่อนฝูง คนรัก
 มาออกกำลังกาย (วิ่ง/ประมาท).....
 พาลูกหลานมาเดินเล่น วิ่งเล่น
 มาอ่านหนังสือ
 อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ท่านมาใช้ประโยชน์ในบริเวณนี้บ่อยครั้งแค่ไหน

- มาเป็นประจำ เกือบทุกวัน
 สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
 เดือนละ 1-2 ครั้ง
 นาน ๆ ครั้ง ปีละ 3-4 ครั้ง
 อื่น ๆ (ระบุ).....

3. วันนี้ท่านมากับใคร

☐ พ่อ-แม่	☐ ลูกหลาน	☐ มาคนเดียว
☐ พี่-น้อง	☐ เพื่อนฝูง	☐ ลูกน้อง-หัวหน้า
☐ ครอบครัว	☐ คู่รัก-แฟน	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ท่านมาด้วยกันกี่คน.....คน

5. ส่วนใหญ่แล้วท่านมักใช้ประโยชน์ ในบริเวณนี้เวลาใด

☐ เช้า (06.00-08.00 น.)	☐ บ่าย (13.01-16.00 น.)
☐ สาย (08.01-11.00 น.)	☐ เย็น (16.01-18.00 น.)
☐ เทียง (11.01-13.00 น.)	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ท่านใช้เวลาอยู่ในบริเวณนี้นานเท่าใด

☐ น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง	☐ 3-4 ชั่วโมง
☐ ครึ่งชั่วโมง- 1 ชั่วโมง	☐ ทั้งวัน
☐ 1-2 ชั่วโมง	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

7. ท่านเดินทางมาบริเวณนี้ด้วยวิธีใด

☐ เดิน	☐ รถยนต์ส่วนตัว
☐ ปั่นจักรยาน	☐ รถโดยสารประจำทาง
☐ ขับมอเตอร์ไซด์	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ระยะเวลาที่ท่านเดินทางมายังบริเวณนี้ โดยเฉลี่ยแล้วประมาณเท่าใด

☐ น้อยกว่า 5 นาที	☐ 20-30 นาที
☐ 6-10 นาที	☐ 30 นาที - 1 ชั่วโมง
☐ 10-20 นาที	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

9. ในการเดินทางเข้ามาใช้ประโยชน์ในบริเวณนี้ ท่านต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่าใดต่อครั้ง

☐ ไม่เสียเลย	☐ 51-100 บาท
☐ 10-20 บาท	☐ มากกว่า 100 บาท
☐ 21-50 บาท	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

10. โดยส่วนตัวแล้ว ท่านคิดการในบริเวณนี้ ท่านได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง (เรียงลำดับ 3 อันดับ)

☐ ผ่อนคลายความตึงเครียด	☐ ได้รับประสบการณ์และความรู้
☐ ได้รับความสนุกสนาน	☐ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
☐ เสริมสร้างสุขภาพอนามัย	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างในชุมชนเมือง

1. ท่านคิดว่าควรมีการสนับสนุนกิจกรรมการใช้ประโยชน์ใดในพื้นที่ว่างแห่งนี้

☐ รักษาสภาพแวดล้อม	☐ ความบันเทิง
☐ ความสนุกสนาน	☐ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน
☐ เสริมสร้างสุขภาพอนามัย	☐ ความเป็นส่วนตัว
☐ ส่งเสริมความรู้ วิทยาการ	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

2. นอกจากประกอบกิจกรรมหรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้นแล้ว ท่านเคยใช้ประโยชน์ในพื้นที่ใดอย่างสม่ำเสมอ

พื้นที่.....

กิจกรรม.....

3. ท่านคิดว่าพื้นที่ว่างในเมืองขอนแก่น ควรมีการปรับปรุงแก้ไข อย่างไร หรือไม่

ไม่ควร เพราะ.....

.....

.....

.....

ควร มีการปรับปรุงส่วนต่าง ๆ คือ

 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล จาก นายอภิศักดิ์ ไพฑากำ

แบบสำรวจพื้นที่ว่างสาธารณะในชุมชนเมืองขอนแก่น

ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง

“แนวทางการพัฒนาพื้นที่ว่างสาธารณะสำหรับชุมชนเมือง : กรณีศึกษาเมืองขอนแก่น”

โดย นายอภิศักดิ์ ไผ่ทองคำ รหัส 3972374225

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พื้นที่สำรวจบริเวณ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

1. ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่ว่าง

1.1 ลักษณะพื้นที่ว่าง เป็นพื้นที่ว่างในระดับ ย่านชุมชน ส่วนเมือง เมือง

1.2 รูปร่าง

- วงกลม
 วงรี
 สี่เหลี่ยมจัตุรัส
 สี่เหลี่ยมผืนผ้า
 รูปร่างอิสระ

(อธิบาย).....

1.3 ขนาด

- ใหญ่ (จำนวน.....ไร่)
 กลาง (จำนวน.....ตารางวา)
 เล็ก (จำนวน.....ตารางเมตร)

2. การเข้าถึงพื้นที่

- ทางเท้า ทางจักรยานและจักรยานยนต์ ทางรถยนต์
 ทางเรือ อื่น ๆ (ระบุ).....

3. ลักษณะองค์ประกอบของพื้นที่ว่าง

3.1 ร้านค้า

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.2 ต้นไม้ พุ่มไม้ ไม้ประดับ

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.3 ที่นั่งและบริเวณพักผ่อน

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.4 บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก บึงทะเลสาบ

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.5 สิ่งปลูกสร้างและงานประติมากรรม

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.6 สิ่งอำนวยความสะดวก

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.7 อุปกรณ์สำหรับการพักผ่อนและออกกำลังกาย

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.8 ส่วนบริการต่าง ๆ

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

3.9 สภาพพื้นผิว

ไม่มี มี (อธิบายลักษณะ).....

4. สภาพของพื้นที่ว่างที่ปรากฏในปัจจุบัน

- สภาพดี เอื้ออำนวยต่อการเกิดประโยชน์สูง
- สภาพดี แต่ควรปรับปรุงในด้าน.....
- สภาพพอใช้ เอื้ออำนวยต่อการเกิดประโยชน์ปานกลาง
- สภาพชำรุดทรุดโทรม ไม่เอื้ออำนวยต่อการเกิดประโยชน์

5. ผู้รับผิดชอบหรือเจ้าของพื้นที่

- เอกชน
- หน่วยงานราชการ (ระบุชื่อหน่วยงาน).....
- ที่สาธารณะประโยชน์ (ระบุชื่อผู้รับผิดชอบ).....
- อื่น ๆ (ระบุ).....

6. บรรยายภาพและสภาพโดยรอบพื้นที่ว่าง

4.1 ด้านสังคม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ด้านเศรษฐกิจ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ด้านโลกแวดล้อม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

นายอภิศักดิ์ ไผ่ทองคำ เกิดเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 ที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการพัฒนารุชมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2536 ได้รับทุนส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระดับปริญญาตรี-โท ในระหว่างที่สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยได้ทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารุชมชนเมือง ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรผังเมืองมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2539 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย